Overview

מרא ממרא באףlained that the ruling of אר", that a מלוה can collect his payment from the לוה פעבדים of the לוה פעבדים is even if he sold the עבדים. The reason for this is (not [necessarily] because μ עבדים are like עבדים but rather) because he made the עבדים an אפותיקי to the מלוה for this loan. There is therefore a very specific lien on this עבד; and even if he was sold, the מלוה has a lien on him and may collect the עבד as his payment. The גמרא explains the reason why the אפותיקי שנד relinquish ownership of this עבד to the מלוה is because the עבד of an אפותיקי has a אפותיקי is aware that the עבד is משועבד אוף, and the עבד has a לוקח bought the עבד knowing the risk that he may be taken away from him by the מלוה as payment for his loan. It would seem that if not for the reason that the שלוקה אוף knew of the risk (and therefore forfeited his right to the about the מלוה would not be able to collect this עבד as payment (as is the case by עבד אפותיקי עפר).

The question arises concerning the יתומים of the לוה who inherited the עבד who cannot say that they knew of the risk when they acquired the עבד and forfeited their right. The יתומים took no action at all. Should we allow that the עבד be taken away from them through no fault of theirs? will be discussing this issue³.

והשתא גבי מיתמי כמו מלוקח –

And now that we are discussing a case of an אפותיקי, the מלוה can collect the עבד from the orphans just as he can collect from the buyer.

תוספות anticipates a difficulty:

-ואף על גב דמיתמי לא שייך טעמא משום קלא כמו בלוקח the reason of publicity is non applicable, as opposed to a buyer 4 -

- דלגבי דידהו אפותיקי ולא אפותיקי שוה

prevented from collecting the עבד as payment from the יתומים.

¹ See אל ה"ב קעה,ב ב"ב קעה, that the מלוה collects נכסים משועבדים (in general) from the לקוחות since the לקוחות עשו חוצפה לקנות דבר שיש עליה קול שהיה משועבד.

² An אפוחיקי alone is insufficient. It is necessary to protect the (innocent) buyer. It is only when the לוקה knew and accepted the risk of losing the עבד, that we allow the מלוה to collect the עבד as payment. ³ Initially מרא can be collected מיתמי. The אמרא concludes that if he made the עבד an

For as far as they (the יתומים) are concerned it is the same whether there is an אפותיקי or there is no אפותיקי; so why are we distinguishing in the case of whether there is an אפותיקי whether there is an אפותיקי (the slave can be used for collection) or whether there is no אפותיקי (where the slave cannot be used for collection)?!

responds:

מכל מקום היכא דגבי מלקוחות גבי נמי מיתמי –

Nevertheless whenever one collects from buyers one may also collect from ליתומים (even though there is no סברא of אָלא by יתומים).

תוספות supports this view that if you are גובה מלקוחות you are גובה מיתומים:

מידי דהוה אמלוה בשטר דגבי מיתמי ומלקוחות –

It is similar to a documented loan which collects from יתומים and יתומים - לקוחות אפילו למאן דאמר שיעבודא לאו דאורייתא

Even according to the one who maintains that there are no liens in תורה law. It is the הכמים who instituted that a מלוה בשטר should collect from יתומים ולקוחות will shortly explain), but not מן התורה - מן התורה

ומלוה על פה לא גבי ממשעבדי ולא מיתמי⁸ –

However an oral loan does not collect from encumbered properties and not from יתומים (according to the מ"ד שעבודא לאו דאורייתא), because the חכמים did not make the תקנה in the case of a מלוה ע"פ (as will shortly explain).

תוספות will now analyze these rules of ש"כ ומלוה בשטר מלוה by מלוה ניתומים לקוחות ויתומים.

ובשלמא בלקוחות איכא לפלוגי בין על פה לבשטר –

It is well understood that concerning the buyer we can distinguish between an oral and a documented loan -

דבמלוה בשטר גובה משום נעילת דלת –

That by a מלוה בשטר instituted that the מלוה כמח can collect from the מלוה because of the concern of 'shutting the door in the face of borrowers'. If the מלוה cannot collect from the לקוחות, he will refuse to lend the money.

ובמלוה על פה לא גבי משום דליכא קלא -

 $^{^{5}}$ Seemingly all the יתומים accomplishes is that there is a קול. This is irrelevant as far as the יתומים are concerned. See 'Thinking it over' #'s 1 & 2.

⁶ חוספות does not explain the reason for this ruling. The אר"ש (here in סי' ידי) explains that the הכמים did not want the יתומים to have any superiority over the לקוחות. [It would seem unfair that the person who paid money for the field (and is a stranger to the לוה is required to give up his purchase to the יתומים who received this property as an inheritance from the יתומים (and they are his children) are exempt from paying their father's debt with his assets which they inherited.]

⁷ According to this view it is only the debtor (as a person) who is liable for his debt. His assets are not subjugated to the debt. If he sells them or dies, the creditor has no claim on the (מן התורה).

⁸ If we maintain, however, שעבודא דאורייתא, then one can collect מיתומים even by a מלוה ע"פ. See קידושין יג,ב. See מיתומים are spared by a (מדרבנן מדרבנן since there is no since there is no adin ע"פ (מדרבנן).

And by a מלוה מלוה מלוה מלוה מתחת cannot collect from the לקוחות since there is no publicity for this loan (the buyers are unaware that the seller, the לוה , owes money, and they will suffer needlessly). In this case the הכמים did not make any מקנה and the rule remains as it is מעבוד that there is no שעבוד.

ובשטר אית ליה קלא –

However by a מלוה בשטר there is a קול (and the לקוחות took this risk knowing full well that the מלוה may collect their purchases.

This distinction (according to the לקוחות is valid concerning מ"ד שעבודא לאו דאורייתא) is valid concerning -

אבל מיתמי מה לי מלוה על פה מה לי מלוה בשטר –

However concerning collecting from the יתומים what difference is there between a מלוה or a 10 מלוה בשטר "Why can the מלוה בטופר מלוה מיתומים by a מיתומים and not collect by a מלוה מלוה מלוה מול is irrelevant by the בשטר 11 !

The fact is however that concerning יתומים we make the same distinction between מלוה and מלוה as we do by החות -

אלא ודאי כל היכא דגבי מלקוחות משום נעילת דלת גבי נמי מיתמי כמו מלוה בשטר – אלא ודאי כל היכא דגבי מלקוחות משום נעילת דלת כחוב Therefore we must certainly conclude that whenever the מלוה collects from יתומים on account of געילת דלת, the מלוה שום will also collect from יתומים (he collects both from לקוחות מלוה בשטר) -

או מלוה הכתובה בתורה למאן דאמר ככתובה בשטר דמי –

Or if it is an obligation which is written in the תורה (he also collects from מלוה הכתובה בתורה (יתומים ולקוחות according to the one who maintains that a מלוה הכתובה בתורה (like payment for damages, which is explicitly written in the 's like it is written in a שטר and can be collected מלקוחות ומיתמי

או כשעמד בדין גבי נמי מיתמי –

Or if the case was adjudicated (in the presence of the debtor), then the creditor can also collect from the יתומים of the debtor. In conclusion; whenever the מלוה can collect from the לקוחות (whether it is in account of צעילת דלת (שעמד בדין במורה וככתובה בשטר דמיא [as by a loan], or מלוה הכתובה בתורה וככתובה בשטר דמיא (בדין מלוה הכתובה בתורה) he can also collect from יתומים.

תוספות will now explain why the מלוה cannot collect from the יתומים by a מלוה 13

אבל במלוה על פה כיון דלא חש לעשות שטר לגבות מלקוחות –

¹² A regular מלוה is not considered כתובה בתורה, but rather it is an obligation that the לוה accepts upon himself (for receiving the loan). However by נזיקין it is the תורה which obligates that מזיק to pay; the מזיק never assumed the obligation to pay the ניזק.

 $^{^9}$ There is no נעילת, for the מלוה has the option of insisting on a מלוה.

¹⁰ If we maintain אשבודא לאו דאורייתא, then if we are concerned for יתומים על נעילת דלת as well (that if the cannot collect from the יתומים he will be reluctant to lend), then in all cases (even by a מלוה (מלוה ע"פ should collect (there is no issue of קלא for the יתומים inherit regardless) and if we are not concerned for יתומים by יתומים (it makes no difference to the מלוה should never collect from the יתומים even by a מלוה בשטר (לאו דאורייתא is muchanism of the can or cannot collect from the מלוה should never collect from the יתומים even by מלוה בשטר (או דאורייתא is אורייתא ווארייתא וואריית וואריית וואריית וואריית וואריית ווארייתא וואריית ווארית ווארית וואריית וואריית וואריית וואריית ווארית ווארית ווארית ווארית וואריית ווארית ווארי

¹¹ See 'Thinking it over' # 3.

¹³ Seemingly since קול is not an issue, if the מלוה בשטר by a מלוה בשטר by a, why should he not collect even by a מלוה ע"פ ?

However concerning a מלוה ש"ם since the מלוה was not so concerned about his loan as to write a שטר to collect from לקוחות, this indicates that he feels secure about this loan, therefore -

- יכי לא גבי נמי מיתמי ליכא נעילת דלת 14

Even if he will not collect from the יתומים there will be no געילת דלת; his inability (in this case) to collect from יתומים will not deter him from making this מלוה ע"פ (which he feels secure [or is not concerned] about) since he did not insist that it be a מלוה בשטר.

תוספות will now explain the גמרא:

– והכי פירושא¹⁵ אמר רבי אלעזר אפילו מיתמי בלא אפותיקי משום דהוי כקרקע And this is the explanation of the flow of the ר"ג ; גמרא 'did אינו 'did אינו 'did אינו 'asked יתומים 'if he did not make the יתומים 'the did not make the מבד an עבד '?! And the reason why he can collect the עבד is because an עבד is considered as עבד 'קרקע 'קרקע'!

- לא מיניה פירוש בלא אפותיקי לא גבי אלא מיניה 'No! Only from him'! The explanation of this reply is that without an מלוה, the מלוה can only collect from the יתומים.

ופריך מיניה לכול¹⁶ ומשני באפותיקי¹⁷ וגבי נמי מיתמי ומלקוחות – And the גמרא asked 'From him, etc.'! He can certainly collect anything that the מרא owns (including the עבד). And the גמרא answered; it was with an אפותיקי, and therefore he may collect from the יתומים as well.

תוספות offers a slight variation in פשט:

אי נמי דקרי מיניה אף על גב דגבי נמי מיתמי - אי נמי דקרי מיניה אף על גב דגבי נמי מיתמי If you will you may also say that the גמרא means to say that it is called מיניה for even though the מיניה may also collect the עבד from the יתומים, but nevertheless it is called 'מיניה' -

כיון דמכח הלוה שעשאו אפותיקי קא גבי:

since the reason the בע"ח may collect from the יתומים is based on the initiative of the אפותיקי who made the אפותיקי.

¹⁴ The same ruling will apply by an עבד made the עבד מת אפותיקי where the מלוה can claim the עבד where the אפותיקי where the מיתומים where the מיתומים; however when there is no אפותיקי and the מלוה (מיתומים the cannot claim him from the לקוחות, ha can also not claim him מלוה ע"פ, just as by a מלוה.

¹⁶ The marginal gloss amends this to read וכולי.

 $^{^{17}}$ The answer of אפותיקי is the retraction of the original answer; 'מיניה'.

 $^{^{18}}$ This א"ג maintains there is no retraction of s'עולא' original statement 'מיניה'. However, it is slightly reinterpreted.

Summary

Whenever you collect from יתומים you may collect from יתומים.

Thinking it over

- 1. According to תוספות the reason the מלוה can claim the עבד by an אפותיקי is because there is a קול . Why then can the מלוה not collect the מלוה by a מלוה by a מלוה אפותיקי even if he is not an אפותיקי $?^{19}$
- 2. אפותיקי maintains²⁰ that concerning the יתומים there is no difference whether or not there is an אפותיקי. Seemingly there is a difference; if there is no יתומים then the מלוה certainly cannot collect the עבד from the יתומים since the מלוה (we are now assuming that are not מלוה (we are now assuming that (שבדי לאו כמקרקעי דמי can perhaps be שעבוד לאו כמקרקעי דמי should have phrased his question that concerning the יתומים אפותיקי either the שורו and עבדו by both (the שורו and שעבוד or by neither; since קול si irrelevant by the יתומים or not?!²¹
- 3. This תוספות assumes ([granted] according to the מ"ד שעבודא לאו דאורייתא) that there is more reason to collect from לקוחות than from יתומים (on account of קלא). However it would seem to be the opposite. Even if we maintain תקנה א תקנה made a תקנה to be גובה from נעילת דלת בפני and also from יתומים) for otherwise there would be נעילת דלת בפני לוין. This seems to be the basis. However in order to protect the לקוחות, the חכמים limited this קול only, since it has a אלוה בשטר only, since it has a קול. However by a מלוה ע"פ where there is no קול one cannot collect from the מלוה ששל because the will lose unfairly. Concerning יתומים it would appear that the reason of נעילת דלת applies to them as $well^{22}$. Therefore collecting from יתומים is just as necessary as collecting from לקוחות. The fact that קול is irrelevant to איתומים, should only make it possible that the מלוה should collect from them even by a מלוה ע"פ. However it is not understood why we should think that the מלוה cannot collect from them by a מלוה בשטר, just because זו is irrelevant. קול (seemingly) is only a limitation on the נעילת דלת of תקנה; it is not the basis of the תקנה. Wherever there is מלוה the מלוה should collect, even from יתומים (and maybe even by a מלוה ע"פ!!!!!(מלוה ע"פ

¹⁹ See מהוד"ב למהרש"א.

²⁰ See footnote # 5.

²¹ See 21 22

 $^{^{22}}$ If the מלוה cannot collect from the יתומים he will not lend.

²³ See חי' ר"נ אות תלב.